

UCHWAŁA Nr XXXIII/203/2020
Rady Gminy Stara Kornica
z dnia 22 grudnia 2020 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2021 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 713 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 2277 ze zm.), Rada Gminy Stara Kornica uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stara Kornica i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Kornicy .

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Zofia Szpura

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2021 ROK

Uznając życie obywateli w trzeźwości za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra Narodu Sejm PRL przyjął dnia 28 października 1982 ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Artykuł 4¹ tej ustawy obliguje gminy do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

Alkoholizm, zwany również chorobą alkoholową, uzależnieniem od alkoholu, jest zaburzeniem polegającym na utracie kontroli nad ilością spożywanego alkoholu. Według badań Instytutu Psychologii Zdrowia uzależnienie od alkoholu generuje następujące problemy (zdaniem osób uzależnionych po ukończeniu terapii):

- Zaburzenia życia rodzinnego – 94%
- Problemy w kontaktach z ludźmi – 84%
- Problemy finansowe – 82%
- Przemoc wobec bliskich – 57%
- Problemy z prawem (karalność) – 51%

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.),
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016r. poz. 1492)
3. Uchwała Nr XXVII/114/2016 Rady Gminy Stara Kornica z dnia 13 czerwca 2016r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stara Kornica na lata 2016-2022.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Rynek napojów alkoholowych w Gminie Stara Kornica

W sierpniu 2018r. na terenie Gminy Stara Kornica ustalono maksymalne liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, w tym do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo. Poniższa tabela prezentuje uchwalone limity oraz sposób ich wykorzystania.

Tabela nr 1. Uchwalone limity punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz sposób ich wykorzystania w Gminie Stara Kornica.

Zawartość alkoholu	Do 4,5% oraz piwo	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)
Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych uchwalona przez radę gminy (sklepy + gastronomia)	25 + 2	15 + 2	13 + 2
Liczba wydanych w 2019r. zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (sklepy + gastronomia)	6 + 0	3 + 0	3 + 0

Zezwolenia na sprzedaż i/lub podawanie napojów alkoholowych mogą być wydawane dla punktów zlokalizowanych co najmniej 50 metrów od placówek oświatowo-wychowawczych, szkół i przedszkoli.

Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych są obowiązani do złożenia, do dnia 31 stycznia każdego roku, pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim. Wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy Stara Kornica w poprzednich latach prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 2. Wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy Stara Kornica.

Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy o zawartości alkoholu:	2015 rok	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok
do 4,5 % (oraz piwo)	967.805,00	1.491.155,00	1.428.363,18	1.884.543,00	1.982.534,00
od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	117.194,00	80.286,00	81.532,32	135.572,00	161.009,00
powyżej 18%	714.555,00	784.202,00	685.342,61	936.499,00	1.029.985,00
Razem	1.799.554,00	2.355.643,00	2.195.238,11	2.956.614,00	3.173.528,00

2. Postępowanie wobec osób nadużywających alkoholu

Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, mogą zostać zobowiązane do poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. O zobowiązaniu do leczenia odwykowego orzeka sąd rejonowy, po uprzednim uzyskaniu stosownej opinii w przedmiocie uzależnienia od biegłych sądowych. Działania w kierunku zobowiązania osoby uzależnionej do leczenia

odwykowego prowadzi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Kornicy. Poniższa tabela prezentuje podejmowane działania.

Tabela nr 3. Dane GKRPA w zakresie postępowania w stosunku do osób nadużywających alkoholu.

	Działania podejmowane przez GKRPA	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Liczba osób, wobec których prowadzone były postępowania w związku z nadużywaniem alkoholu	26	34	22	14	15
2.	Liczba wniosków złożonych przez GKRPA do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego	9	12	11	4	6

W związku z nadużywaniem alkoholu w wielu rodzinach dochodzi do przemocy. W rodzinach tych realizowana jest tzw. procedura Niebieskiej Karty.

Tabela nr 4. Dane Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Starej Kornicy.

	Procedura Niebieskiej Karty	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Liczba realizowanych procedur Niebieskiej Karty (liczba procedur kontynuowanych z poprzedniego roku oraz liczba wszczętych procedur w danym roku)	21	32	20	21	18
2.	Liczba przekazanych przez Zespół zawiadomień do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie	2	1	3	1	0

W Gminie Stara Kornica funkcjonuje punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Od 2015r. w punkcie pracują 2 osoby: specjalista psychoterapii uzależnień i specjalista w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych, oraz w 2019 roku – psycholog. W 2020r. działalność punktu została zawieszona z uwagi na COVID-19.

Tabela nr 5. Dane z punktu informacyjno-konsultacyjnego.

	Liczba osób korzystających z pomocy punktu	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Liczba osób z problemem alkoholowym	16	20	13	12	19
2.	Liczba dorosłych członków rodziny osób z problemem alkoholowym	23	36	23	21	36

Na mocy art. 21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu prowadzą podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą, np. szpitale, poradnie specjalistyczne. Poddanie się leczeniu odwykowemu

jest dobrowolne z wyjątkiem zobowiązania orzeczonego przez sąd. Koszt leczenia finansowany jest ze środków NFZ.

Szpital (SPOZ) w Łosicach nie posiada w swoich strukturach oddziału terapii uzależnień od alkoholu. Pacjenci z naszej Gminy korzystają zazwyczaj z leczenia w jednym z czterech dostępnych w naszym rejonie szpitali:

- Szpital Miejski w Łukowie
- SPZOZ w Radzynie Podlaskim
- SPZOZ w Parczewie
- Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Suchowoli.

W przypadku leczenia otwartego, mieszkańcy korzystają z pobliskich poradni leczenia uzależnień:

- Siedleckie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Uzależnionych „Powrót z U” w Siedlcach ul. Kilińskiego 40 z punktem w Łosicach ul. Szkolna 1,
- NZOZ „Centrum” w Siedlcach ul. Czerwonego Krzyża 41,
- NZOZ Poradnia Zdrowia Psychicznego w Białej Podlaskiej ul. Janowska 17,
- NZOZ Poradnia Psychologiczna „Zmiana” w Białej Podlaskiej ul. Warszawska 14/410,
- NZOZ Poradnia Terapii Uzależnienia i współuzależnienia „Terapia A” w Białej Podlaskiej ul. Terebelska 67.

Uzupełnieniem terapii, zarówno indywidualnej jak i grupowej, jest udział w ruchu samopomocowym Anonimowych Alkoholików. W Gminie Stara Kornica funkcjonuje Grupa AA „To działa”, która organizuje mityngi w każdy piątek. W najbliższej okolicy podobne grupy działają w Leśnej Podlaskiej, Łosicach, Białej Podlaskiej.

II. CELE PROGRAMU

1. Celem głównym Programu jest promocja zdrowia, profilaktyka zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży oraz ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z nadużywania alkoholu.

2. Cele szczegółowe Programu:

- a) Promocja zdrowia
- b) Profilaktyka z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie
- c) Redukcja szkód, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu.

W/w cele uwzględniają:

1. Cel operacyjny określony w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020, tj.: „Profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.”

2. Cel szczegółowy określony w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Starej Kornicy na lata 2016-2022, tj. „Ograniczenie występowania uzależnień, nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych, a przede wszystkim negatywnych skutków społecznych, będących konsekwencją tych zjawisk, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.”.

III. ZADANIA PROGRAMU

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

- a) zakup oddziaływań zdrowotnych, realizowanych w placówkach leczenia uzależnienia od alkoholu na rzecz osób uzależnionych,
 - b) finansowanie programów pomocy psychologicznej, terapeutycznej i psychoterapii dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin,
 - c) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz finansowanie osób zatrudnionych w punkcie,
 - d) wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- a) dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną,
 - b) finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
 - c) dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
 - d) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,
 - e) finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
 - f) finansowanie środowiskowych programów pomocy rodzinie, których efektem będzie między innymi zwiększanie kompetencji wychowawczych rodziców,
 - g) zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym – dorosłych i dzieci,
 - h) wspieranie i dofinansowanie działań mających na celu zwiększanie kompetencji służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - i) wspieranie i dofinansowanie działań na rzecz doskonalenia i upowszechniania standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - j) wspieranie i dofinansowanie działań na rzecz zwiększenia wiedzy społeczeństwa na temat przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania temu zjawisku oraz sposobów reagowania i uzyskania pomocy,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży – w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:
- a) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
 - b) wspieranie i dofinansowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców,
 - c) wspieranie i dofinansowanie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych,
 - d) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą dla nauczycieli, pedagogów i psychologów,
 - e) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
 - f) wspieranie i dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
 - g) wspieranie i finansowanie działań edukacyjnych dla mieszkańców gminy z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych,
 - h) wspieranie i dofinansowanie działań na rzecz nietrzeźwości na drogach,
 - i) wspieranie i dofinansowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości w miejscach publicznych,
 - j) wspieranie i dofinansowanie działań na rzecz ograniczenia populacji osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie,

4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez dofinansowanie centrów integracji społecznej.
7. podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego (kierowanie spraw do Sądu Rejonowego w Siedlcach):
 - a) pokrycie kosztów sądowych,
 - b) pokrycie kosztów poniesionych na sporządzenie opinii biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia,
8. inne działania związane z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - a) bieżąca obsługa Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym wynagradzanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: przewodniczący Komisji – miesięczne wynagrodzenie 600zł brutto, a członkowie Komisji –120zł brutto za posiedzenie lub udział w kontroli punktu sprzedaży alkoholu. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia członkom Komisji jest lista obecności na posiedzeniu lub kontroli.
 - b) finansowanie szkoleń członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym kosztów wyjazdów służbowych na zasadach określonych dla pracowników Urzędu Gminy,
 - c) zakup materiałów biurowych i sprzętu do bieżącej pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IV. INSTYTUCJE I ORGANIZACJE WSPOMAGAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Kornicy.

Program realizowany będzie we współpracy z:

- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Starej Kornicy,
- Powiatową Komendą Policji w Łosicach,
- placówkami oświatowymi,
- placówkami ochrony zdrowia,
- organizacjami pozarządowymi i parafiami,
- osobami fizycznymi i prawnymi.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Oczekiwane efekty Programu:
 - a) zwiększenie świadomości społeczeństwa o zdrowotnych i społecznych skutkach nadużywania alkoholu,
 - b) wzrost świadomości mieszkańców gminy o możliwości uzyskania wsparcia w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - c) pogłębienie wiedzy osób zagrożonych i członków ich rodzin o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będzie finansowany z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu.